

ČASOPIS ZA PRAVNU TEORIJU I PRAKSU

PRAVNA MISAO

7 – 8

srpanj – kolovoz / juli – august
Sarajevo 2021.

Izdaje:

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO PRAVDE
ZAVOD ZA JAVNU UPRAVU
www.fmp.gov.ba

Časopis "PРАВNA MISAO" upisan je u evidenciju javnih glasila u Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta, pod brojem 727 od 23.10.1997. godine.

Redakcija časopisa:

Prof. dr. Hajrija SIJERČIĆ ČOLIĆ, prof. dr. Meliha POVLAKIĆ,
doc. dr. sc. Enver IŠERIĆ, Anto ČAVAR, prof. dr. Mirko PEJANOVIĆ

Glavni i odgovorni urednik: Prof. dr. sci. Almir MALJEVIĆ

Izvršna urednica: Mirjana BAŠIĆ

Produkcija: Federalno ministarstvo pravde

Štampa: "Štamparija Fojnica" d.d.

Za štampariju: Šehzija Buljina

DTP: Federalno ministarstvo pravde

Grafičko rješenje: Ice-net d.o.o. Sarajevo

Tiraž: 120 primjeraka

Časopis izlazi dvomjesečno.

ISSN 0555-0092

GODIŠNJA PRETPLATA:	Za organe i organizacije na teritoriji BiH	120,00 KM
	Za pojedince	100,00 KM
	Za studente i neposlene	50,00 KM
	Za inostranstvo	200,00 KM

UPLATU UPUTITI NA: Federalno ministarstvo financija/finansija
Union Banka dd Sarajevo
Transakcijski račun: 102-050-00001066-98
Budžetska organizacija: 1501001
Vrsta prihoda: 722597
Općina: 077

ADRESA REDAKCIJE: Federalno ministarstvo pravde
Zavod za javnu upravu
Sarajevo, Ul. Valtera Perića 15
Tel.: +387 33 203 918, fax: 668 956
Email: Pravna.Misao@fmp.gov.ba

ID 4200785450004

Časopis "Pravna misao" indeksira se u bazi Legal Source (EBSCOhost)
i uvršten je u Ulrichweb Global Serials Directory

SADRŽAJ

Uvodna riječ glavnog urednika 5

PREGLEDNI ZNANSTVENI RAD

Jasmin Hušić Konstitucionalizacija Visokog sudskog i tužilačkog vijeća
Bosne i Hercegovine u svjetlu pridruživanja Europskoj uniji 7

Samir Sabljica Uticaj etničkog koncepta federalizacije Kraljevine Belgije
na proces regionalizacije 41

PRIKAZ

Marina Simović Fighting cybercrime: international legal and institutional
framework and Bosnia and Herzegovina
- Borba protiv kompjuterskog kriminala: međunarodni
pravni i institucionalni okvir i Bosna i Hercegovina 70

Arben Murtezić Obuke o istragama i procesuiranju slučajeva koji se odnose na
Davor Trlin strane terorističke borbe u Jugoistočnoj Evropi 75

OSVRT

Đemaludin Značaj obavljanja poslova povjerenika u
Mutapčić predstečajnom postupku 79

Đemaludin Pravo na pristup sudu kod povrede prava radnica i
Mutapčić radnika u zakonodavstvu i sudskoj praksi 81

SUDSKA PRAKSA

Ustavni sud Bosne i Hercegovine
(Pripremio akademik prof. dr Miodrag N. Simović, potpredsjednik Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
i redovni profesor Pravnog fakulteta u Banja Luci i prof. dr Vladimir M. Simović,
tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine) 86

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine
(Pripremio Sead Bahtijarević, sudac Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine u mirovini) 102

Evropski sud za ljudska prava
(Pripremio Harun Išerić, stručni saradnik na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu) 112

Upute za autore 121

CONTENTS

Foreword of the Editor-in-Chief	5
--	---

SCIENTIFIC REVIEW

Jasmin Hušić	Constitutionalization of the High Judicial and Prosecutorial Council in Bosnia and Herzegovina in the light of EU integration	7
Samir Sabljica	Influence of the ethnic concept of federalization of the Kingdom of Belgium on the process of regionalization	41

OVERVIEW

Marina Simović	Fighting cybercrime: international legal and institutional framework and Bosnia and Herzegovina	70
Arben Murtezić	Trainings in investigations and processing of cases relating to foreign terrorist fighters in Southeast Europe	75
Davor Trlin		

REVIEW

Đemaludin Mutapčić	The importance of performing duties of a commissioner in PRE-bankruptcy proceedings	79
Đemaludin Mutapčić	Access to court in case of violation of labour rights in the legislation and court practice	81

CASE LAW

Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina (Prepared by Academician Professor Miodrag N. Simović, vice president of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina and Full Professor at the Faculty of Law in Banja Luka and Assistant Professor Vladimir M. Simović- Prosecutor at Prosecutor's Office of Bosnia and Herzegovina)	86
Constitutional Court of the Federation of Bosnia and Herzegovina (Prepared by Sead Bahtijarević, Judge of the Constitutional Court of the Federation of Bosnia and Herzegovina in retirement)	102
European Court of Human Rights (Prepared by Harun Išerić, expert associate at the Law Faculty of the University of Sarajevo)	112
Instructions for Authors	121

UVODNA RIJEČ GLAVNOG UREDNIKA

Poštovani čitaoci,

Pred nama se nalazi još jedan broj časopisa "Pravna misao", najrelevantnijeg i najaktuelnijeg časopisa za pitanja iz pravne teorije i prakse u Bosni i Hercegovini. U ovom broju, kao i do sada, donosimo nekoliko interesantnih radova, prikaza knjiga i sudske prakse.

Autor u radu ***Konstitucionalizacija Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine (VSTV) u svjetlu pridruživanja Europskoj Uniji***, analizira status VSTV-a *de lege lata* i kakav bi taj status trebao biti. Autor nudi konkretne odgovore na pitanja kao što su: treba li BiH sudsko i tužilačko vijeće; treba li Visoko sudsko i tužilačko vijeće normirati Ustavom BiH i šta se time postiže; koje odrednice sudskih i tužilačkih vijeća najjače utječu na efektivnost i neovisnost, kako članova vijeća, tako i sudija i tužilaca, te kako ih unaprijediti.

U radu ***Uticaj etničkog koncepta federalizacije Kraljevine Belgije na proces regionalizacije***, autor daje istorijski osvrt na proces ustavnih promjena, tokom kojih se monarhija od centralizovane unitarne države pretvorila u decentralizovanu federaciju. Autor argumentira da su belgijske regije definisane prije svega prema jezičko-kulturnom identitetu, te da je proces federalizacije na etničkom konceptu implicirao stvaranje federalnih jedinica, kao novih homogenih cjelina, sub-državnih administrativno-političkih-upravnih jedinica, koje su nastale kao plod stotinama godinama dugih ideološko-političkih sučeljavanja Flamanaca i Valonaca.

U ovom broju možete pročitati prikaz knjige ***Fighting cybercrime: international legal and institutional framework and Bosnia and Herzegovina - Borba protiv kompjuterskog kriminala: međunarodni pravni i institucionalni okvir i Bosna i Hercegovina*** (2021/307 str), autora Murtezić/Dizdarević, u izdanju Art Rabic i Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu.

Također, donosimo prikaz online seminara ***Istrage i presuđivanje slučajeva koji uključuju strane terorističke borce u Jugoistočnoj Evropi***,

koji je Centar za edukaciju sudija i tužilaca FBiH organizirao 24/25 maja 2021, iz prostorija centra.

Na kraju, pročitajte i osvrt na dva vrlo važna pitanja. Prvo, osvrt na značaj obavljanja poslova povjerenika u predstečajnom postupku, u skladu sa novim Zakonom o stečaju. Drugo, osvrt na pravo na pristup sudu kod povrede prava radnica i radnika u zakonodavstvu i sudskoj praksi, u skladu sa najnovijom sudskom praksom Ustavnog suda Federacije BiH.

Od sudske prakse, skrećemo čitateljicama/čitateljima pažnju na praksu Evropskog suda za ljudska prava, Ustavnog suda BiH i Ustavnog suda Federacije BiH.

Čitajte i pišite!

Prof. dr. sci. Almir Maljević
Glavni i odgovorni urednik

KONSTITUCIONALIZACIJA VISOKOG SUDSKOG I TUŽILAČKOG VIJEĆA BOSNE I HERCEGOVINE U SVJETLU PRIDRUŽIVANJA EUROPSKOJ UNIJI

pregledni znanstveni rad

UDK: 347.97/.99:342.4(497.6):061.1 EU

dr. sc. Jasmin Hušić*

Sažetak

U ovom članku autor se bavi pitanjima konstitucionalizacije Visokog sudskog i tužilačkog vijeća u BiH, a što je jedan od zahtjeva Europske komisije. Autor daje prikaz kakav je status Visokog sudskog i tužilačkog vijeća *de lege lata* i kakav bi trebao biti *de lege ferenda*. Isto tako daje se kratak pregled normativnog pristupa pitanju sudskih i tužilačkih vijeća u europskim zemljama te analizira utjecaj pojedinih obilježja sudskih vijeća na sudsku neovisnost. U članku su ponuđeni konkretni odgovori na pitanja: treba li BiH sudsko i tužilačko vijeće; treba li Visoko sudsko i tužilačko vijeće normirati Ustavom BiH i šta se time postiže; koje odrednice sudskih i tužilačkih vijeća najjače utječu na efektivnost i neovisnost, kako članova vijeća, tako i sudija i tužilaca, te kako ih unaprijediti.

Ključne riječi

sudsko i tužilačko vijeće, ustav, Bosna i Hercegovina, Europska unija, sud, tužilaštvo, neovisnost, konstitucionalizacija.

* Općina Velika Kladuša:
jhusic77@gmail.com

CONSTITUTIONALIZATION OF THE HIGH JUDICIAL AND PROSECUTORIAL COUNCIL IN BOSNIA AND HERZEGOVINA IN THE LIGHT OF EU INTEGRATION

Summary

In the article, the author deals with the question of constitutionalization of the High Judicial and Prosecutorial Council in Bosnia and Herzegovina, which was one of the European Commission's demands. The Author gives an overview of the High Judicial and Prosecutorial Council status *de lege lata*, and how it should be *de lege ferenda*. In the same way, a short overview of the normative approach to judicial and prosecutorial council questions in European countries is given, and the influence of individual characteristics of judicial and prosecutorial councils is analysed. The article offers concrete answers to questions: does Bosnia and Herzegovina need the High Judicial and Prosecutorial Council; should High Judicial and Prosecutorial Council be normed by the Constitution of Bosnia and Herzegovina, and what is hence achieved; which characteristics of the High Judicial and Prosecutorial Council has the strongest impact on the efficiency and independence of both its members and judges and prosecutors, and how can we improve that.

Key words

High Judicial and Prosecutorial Council, constitution, Bosnia and Herzegovina, European Union, constitutionalization, court, prosecution, independence.

UTICAJ ETNIČKOG KONCEPTA FEDERALIZACIJE KRALJEVINE BELGIJE NA PROCES REGIONALIZACIJE

pregledni znanstveni rad

UDK: 342.24(493)
332.1(493)

mr. Samir Sabljica*

Sažetak

Osnovna hipoteza ovog rada je da je etnički koncept federalizacije Kraljevine Belgije imao presudan uticaj na proces regionalizacije. Federalizacija se javlja kao glavna determinanta određivanja regija u Belgiji. Belgija je primjer kako se model političko-teritorijalne regionalizacije vrši u skladu sa dugom tradicijom ideološko-političkih odnosa koji svoje korijene imaju u prvoj polovini 19. stoljeća. Prilikom izrade rada korištene su metode: normativna, historijska, analiza sadržaja, egzegetička (kritičko tumačenje tekstova) i metoda studije slučaja. U radu su dati osnovni pojmovi kao što su centralizacija i decentralizacija, regionalizacija, konsocijacijska demokratija, federalizacija, jer uvid u te pojmove bitan je za razmatranje predmetne problematike. Dat je početni bilans stanja kao osnova regionalizacije sa detaljno predstavljenim ustavnim reformama. *Počevši od 1970., u Belgiji je provedeno ukupno šest ustavnih reformi, a sljedstveno tome dolazilo je do promjena u državnoj strukturi. Monarhija se od centralizovane unitarne države pretvorila u decentralizovanu federaciju. Pritisci za dalju devoluciju su sve jači, a među značajnim dijelom pripadnika flamanske zajednice postoje jasno izražene težnje za odcjepljenjem od Kraljevine Belgije i formiranjem sopstvene države. Također se ukazuje na jaku dozu prisutnosti konsocijacijske demokratije u belgijskoj državi. Belgijske regije su definisane, prije svega, prema jezično-kulturnom identitetu u skladu sa političkom stvarnošću.* U zaključnom razmatranju se potencira da je regionalizacija Belgije vršena na specifičan način kao rezultat ustavnih reformi. Federalizacija na etničkom konceptu je implicirala stvaranje federalnih jedinica kao novih homogenih cjelina, subdržavnih administrativno-političko-upravnih jedinica koje su nastale kao plod stotinama godina dugih ideološko-političkih sučeljavanja Flamanaca i Valonaca.

Ključne riječi

jezično-kulturni identitet, federalizacija, regionalizacija, asimetrični federalizam, Belgija

* Doktorant na Fakultetu za upravu – pridružena članica Univerziteta u Sarajevu, zaposlen u Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa. sabljica_s@yahoo.com

INFLUENCE OF THE ETHNIC CONCEPT OF FEDERALIZATION OF THE KINGDOM OF BELGIUM ON THE PROCESS OF REGIONALIZATION

Summary

The basic hypothesis of this paper is that the ethnic concept of federalization of the Kingdom of Belgium had a decisive influence on the process of regionalization. Federalization appears as the main determinant in determining regions in Belgium. Belgium is an example of how the model of political-territorial regionalization is carried out in accordance with a long tradition of ideological-political relations that have their roots in the first half of the 19th century. During the preparation of the paper, the following methods were used: normative, historical, content analysis, exegetical (critical interpretation of texts) and case study method. The paper presents basic concepts such as centralization and decentralization, regionalization, consociation democracy, federalization, because insight into these concepts is important for reflecting on the subject matter. An initial balance sheet is given as a basis for regionalization with detailed constitutional reforms. Beginning in 1970, six constitutional reforms were implemented in Belgium, resulting in changes in the state structure. The monarchy turned from a centralized unitary state into a decentralized federation. The pressures for further devolution are growing, and among significant part of the members of the Flemish community, there are clearly expressed aspirations for secession from the Kingdom of Belgium and the formation of their own state. There is also a strong dose of the presence of consociation democracy in the Belgian state. Belgian regions are defined primarily by linguistic and cultural identity in accordance with the political reality. The concluding remarks emphasize that the regionalization of Belgium was carried out in a specific way as a result of constitutional reforms. Federalization on the ethnic concept implied the creation of federal units as new homogeneous units, sub-state administrative-political-administrative units that emerged as a result of hundreds of years of ideological-political confrontations between the Flemings and the Walloons.

Key words

linguistic-cultural identity, federalization, regionalization, asymmetric federalism, Belgium

ARBEN MURTEZIĆ, ANDREA DIZDAREVIĆ: FIGHTING CYBERCRIME: INTERNATIONAL LEGAL AND INSTITUTIONAL FRAMEWORK AND BOSNIA AND HERZEGOVINA - BORBA PROTIV KOMPJUTERSKOG KRIMINALA: MEĐUNARODNI PRAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR I BOSNA I HERCEGOVINA

Art Rabic i Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne
studije Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2021, str. 307

prikaz

Prof. dr Marina M. Simović

Uticaj koji kompjuterske tehnologije, kao sastavni dio tehnološkog procesa ljudske civilizacije, imaju na društvo raste iz dana u dan, a kompjuterski prostor prepoznaje kao pokretač globalizacije i globalizma. Međutim ove tehnologije imaju i određene negativne efekte na ljudsko društvo, uključujući i polje kriminaliteta. One nisu vodile samo do otkrića novih formi kriminalnog ponašanja, nego su omogućile i sofisticirane forme počinjenja mnogih postojećih krivičnih djela, što stvara dodatni teret za krivično pravo. U tom smislu, nedavni izlazak iz štampe monografije „Fighting cybercrime: international legal and institutional framework and Bosnia and Herzegovina - Borba protiv kompjuterskog kriminala: međunarodni pravni i institucionalni okvir i Bosna i Hercegovina“ ima izuzetan značaj jer predstavlja izvor izuzetno vrijednog znanja o kompjuterskom kriminalu¹, adekvatnom pravnom okviru i efikasnim institucionalnim mehanizmima u borbi protiv ove vrste kriminala.

¹ Bez obzira na nedostatak univerzalne definicije kompjuterskog kriminala, poznate su njegove specifičnosti u odnosu na druge oblike kriminala. U odnosu na tradicionalne oblike kriminala, kompjuterski kriminali brzo mijenja forme i oblike ispoljavanja, granice među državama, kao i vrstu oštećenog. Ova krivična djela se vrše prikriveno, često bez neke vidljive i bliske prostorne povezanosti učinioca djela i žrtve. Najčešće se teško otkrivaju, a još teže dokazuju.

OBUKE O ISTRAGAMA I PROCESUIRANJU SLUČAJEVA KOJI SE ODOSE NA STRANE TERORISTIČKE BORCE U JUGOISTOČNOJ EVROPI

prikaz

Priredili: **dr. sci. Arben Murtezić***
dr. sci. Davor Trlin **

U skladu sa Programom početne obuke i programom stručnog usavršavanja Centra za edukaciju sudija i tužioca Federacije Bosne i Hercegovine za 2021. godinu, a u saradnji sa AIRE centrom, dana 24. i 25.05.2021. godine, realizovan je online seminar „Istrage i presuđivanje slučajeva koji uključuju strane terorističke borce u Jugoistočnoj Evropi“. Seminaru su prisustvovali tužioci i policijski službenici. Seminar je organizovan na osnovu projekta koji se odnosi na istragu i procesuiranje stranih terorističkih boraca u Jugoistočnoj Evropi, a koji je implementirao Ured Ujedinjenih Nacija za droge i kriminal (UNDOC).

Prvi dan seminara učesnike je pozdravio gosp. Joaquin Zuckerberg, programski službenik, Odjel za prevenciju terorizma, UNDOC. Gosp. Zuckerberg je učesnike upoznao sa projektom na osnovu kojeg se i realizira seminar te o priručniku „Strani teroristički borci: Priručnik za edukaciju sudija i tužilaca u Jugoistočnoj Evropi“, a na kojem su radili i stručnjaci iz Bosne i Hercegovine.

Prvog dana je prof. dr. Jasmin Ahić, profesor i dekan Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu prvo izložio međunarodni pravni okvir (okvir termina „strani teroristički borac“,

* Direktor Javne ustanove Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH.

** Stručni savjetnik Javne ustanove Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH;
davor.trlin@cest.gov.ba

ZNAČAJ OBAVLJANJA POSLOVA POVJERENIKA U PREDSTEČAJNOM POSTUPKU

osvrt

Pripremio: **Mr. sc. Đemaludin Mutapčić***

Za pravničku i ekonomsku struku, kao i za širu stručnu javnost, veoma je značajno objavljivanje i primjena novog **Zakona o stečaju** ("Službene novine Federacije BiH", broj 53/21 od 7.7.2021. godine), koji stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja (u daljem tekstu: Zakon o stečaju). Danom stupanja na snagu Zakona o stečaju prestaje da važi Zakon o stečajnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 29/03, 32/04, 42/06 i 52/18).

Pravno je interesantno uočiti razliku u nazivu novog i starog zakona, s obzirom na to da novi zakon ima naziv "Zakon o stečaju", a stari zakon je imao naziv "Zakon o stečajnom postupku". Međutim, za primjenu Zakona o stečaju navedena razlika nije od posebnog pravnog značaja, jer je novi zakon, koji sadrži ukupno 299 članova, istovremeno i procesni i materijalnopravni i organizacioni pravosudni zakon, a što jasno i nedvosmisleno proizlazi iz predmeta Zakona i definicije pojmova u čl. 1. i 2. Zakona o stečaju.

Među novinama Zakona o stečaju, koje se uvode u pravni sistem Federacije Bosne i Hercegovine, mogu se izdvojiti odredbe glave III.čl.27. do 57. PREDSTEČAJNI POSTUPAK, a posebno značaj obavljanja poslova povjerenika u predstečajnom postupku i davanje mišljenja povjerenika sudu o tome da li su ispunjeni uslovi za zaključenje predstečajnog postupka i provodivosti predstečajnog postupka u praksi.

Prema zakonskoj definiciji **povjerenik je operativni organ** u predstečajnom postupku, koga imenuje stečajni sudija sa Liste stečajnih upravnika Federalnog ministarstva pravde. Organi predstečajnog postupka su sud i povjerenik. Predstečajni postupak je sudski postupak koji sud provodi prije pokretanja i vođenja stečajnog postupka **radi finansijskog i operativnog restrukturiranja dužnika.**

* Advokat; d.mutapcic@yahoo.com

PRAVO NA PRISTUP SUDU KOD POVREDE PRAVA RADNICA I RADNIKA U ZAKONODAVSTVU I SUDSKOJ PRAKSI

osvrt

Pripremio: **Mr. sc. Đemaludin Mutapčić***

Nemoguće je zatvoriti oči pred činjenicom da je u svakoj demokratskoj državi pravo pristupa sudu elementarno i esencijalno značajno pravo prilikom “utvrđivanja građanskih prava i obaveza”. Načelo vladavine prava jedan je od temelja ustavnih principa Federacije Bosne i Hercegovine u skladu članom I 2. Ustava Bosne i Hercegovine i isto je nezamislivo bez prava na pravično suđenje, odnosno prava na pristup sudu.

U sudskoj praksi radnog prava a posebno primjene Zakona o radu (“Službene novine Federacije BiH”, br:26/16, 89/18, 23/20 i 31/20, u daljem tekstu: ZOR) postavilo se pitanje: da li uslovljavanje prethodnim obaveznim obraćanjem poslodavcu u slučaju povrede nekog od prava iz radnog odnosa ograničava radnici i radniku “pravo na sud”, na način protivan članu 6. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: Konvencija)?

Naprijed navedeno pitanje dospjelo je i u nadležni postupak ocjene ustavnosti pred Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustavni sud FBiH).

U odgovoru na navedeno pitanje zaslužuju pažnju primjenjivača prava i šire stručne javnosti dvije presude Ustavnog suda FBiH, i to:

1. Presuda broj U-16/18 od 26.02.2020.godine i
2. Presuda broj U-48/19 od 21.04.2020.godine.

Presudom broj U-16/18 od 26.02.2020.godine utvrđuje se da član 9.Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu (“Službene novine Federacije BiH”, broj 89/18 , u daljem tekstu: Zakon o izmjenama i dopunama ZOR) nije u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Ova

* Advokat; d.mutapcic@yahoo.com

SUDSKA PRAKSA USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE

sudska praksa

Pripremili: **akademik prof. dr. Miodrag N. Simović***
prof. dr. Vladimir M. Simović**

PRAVO NA IMOVINU

Isplata zatezne kamate

Prekršeno je apelantovo pravo na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda kada su organi uprave i sudovi odbili apelantov zahtjev za isplatu zatezne kamate za neblagovremeno izvršene povrate poreza na dodatu vrijednost (PDV), primjenjujući proizvoljno relevantne propise, zbog čega se ne može zaključiti da je miješanje u apelantovo pravo na imovinu bilo „zakonito“ u smislu člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju.

Iz obrazloženja:

Ustavni sud podsjeća da je isto činjenično i pravno pitanje razmatrao u predmetu broj AP- 3548/18 (vidi, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj AP-3548/18 od 4. juna 2020. godine, dostupna na internetskoj stranici www.ustavnisud.ba). U navedenoj odluci apelant je osporio odluku apelacionog vijeća Suda BiH, koja je donesena u postupku po apelantovom zahtjevu za obračun i isplatu zatezne kamate za neblagovremeno izvršene povrate PDV, a koji zahtjev je odbijen. Ustavni sud podsjeća da je navedenom odlukom usvojio apelaciju i utvrdio povredu apelantovog prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju.

* *Potpredsjednik Ustavnog suda Bosne i Hercegovine;*

** *Tužilac Tužilaštva BiH*

SUDSKA PRAKSA USTAVNOG SUDA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

sudska praksa

Pripremio: **Sead Bahtijarević***

Zahtjev Načelnika Općine Novi Grad Sarajevo za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u svezi s odredbama čl. 2., 3., 5. i 8. Odluke o privremenim mjerama zaštite ventilacionih koridora utvrđenih u „Studiji o urbanim ventilacionim koridorima i utjecaju visokih zgrada“ sukladno sa Zaključkom Vlade Kantona Sarajevo broj 02-04-2751-17/20 od 06.02.2020. godine i Zaključkom Skupštine Kantona Sarajevo broj 01-04-3436-6/20 od 25.02.2020. godine.

Utvrđuje se da odredbama čl. 2., 3., 5. i 8. Odluke o privremenim mjerama zaštite ventilacionih koridora utvrđenih u „Studiji o urbanim ventilacionim koridorima i utjecaju visokih zgrada“ sukladno sa Zaključkom Vlade Kantona Sarajevo broj 02-04-2751-17/20 od 06.02.2020. godine i Zaključkom Skupštine Kantona Sarajevo broj 01-04-3436-6/20 od 25.02.2020. godine („Službene novine Kantona Sarajevo“, br.: 24/20 i 1/21), nije povrijeđeno pravo na lokalnu samoupravu Općine Novi Grad Sarajevo.

Iz obrazloženja;

Načelnik Općine Novi Grad Sarajevo, zastupan po pravobranitelju ove općine, podnio je zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu Općine Novi Grad Sarajevo.

U zahtjevu je navedeno da je odredbama čl. 2., 3., 5. i 8. osporene Odluke, povrijeđeno pravo na lokalnu samoupravu propisano u članku 4. toč. 4. i 6. Europske povelje o lokalnoj samoupravi, kao i prava propisana člankom 8. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 49/06 i 51/09).

* sudac Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine u mirovini

SUDSKA PRAKSA EVROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA

sudska praksa

Pripremio: **Harun Išerić***

Novi pregled novosti iz sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (Sud) obuhvatit će presude i odluke Suda donesene od 26. maja do 26. jula 2021. godine, a povodom navoda o kršenju Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (Konvencija). Ovaj pregled sadrži osnovne informacije o stavovima Suda u predmetima koje su zadobile pažnju stručne javnosti, te se čitaoci upućuju na web stranicu Suda gdje su presude i odluke dostupne u cjelini.

U prethodno spomenutom periodu, Sud je donio nekoliko odluka i presuda u predmetima protiv BiH. U predmetu *Stupić i drugi* (aplikacije br. 25230/20 i druge) Sud je utvrdio da je došlo do povrede člana 6 stava 1 i člana 1 Protokola broj 1, zbog neizvršavanja odluka domaćih sudova. U predmetu *Slavnić* (aplikacija br. 54475/19) Sud je prihvatio unilateralnu deklaraciju države u kojoj je priznala prekomjerno trajanje upravnih postupaka te izrazila volju da plati određeno novčanu odštetu aplikantu. U predmetima *Krišto i drugi* (aplikacije br. 59900/18 i druge), *Jozić* (aplikacija br. 43939/20), *Bučuk i drugi* (aplikacije br. 25397/20 i druge), Sud je aplikacije proglasio za nedopustive zbog propusta aplikanata da informišu Sud da su presude u njihovim slučajevima izvršene.

PRAVO NA ŽIVOT

Propusti u procesuiraju rodno zasnovanog nasilja u porodici

U predmetu *Tkheldze protiv Gruzije* (aplikacija br. 33056/17) Sud je utvrdio kršenje člana 2 u vezi sa članom 14 Konvencije. Slučaj se odnosio na

* Asistent na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

¹ Odluke i presude Suda su dostupne na web stranici: <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22documentcollectionid%22:%5B%22JUDGMENTS%22,%22DECISIONS%22%7D>.

UPUTE ZA AUTORE

Radovi se objavljuju na hrvatskom, bosanskom i srpskom jeziku (u latiničnom ili ćiriličnom pismu) ili engleskom jeziku.

Ukoliko rukopis zadovoljava kriterije časopisa, upućuje se na recenziju.

Svaki rukopis ocjenjuju najmanje dva nepristrana recenzenta, pri čemu identitet autora i recenzenta ostaje obostrano nepoznat. Nakon ocjene recenzentata i članova redakcije, rukopis se vraća autoru s obrazloženjem i zahtjevima za doradu i ispravak rada, ukoliko se to smatra potrebnim. Ispravljene rukopise autori trebaju vratiti redakciji u roku od 8 dana od primitka.

Pretpostavlja se da članci i ostali prilozi nisu i neće biti objavljeni u drugim publikacijama, osim uz posebno odobrenje redakcije kada se to jasno naznačuje u objavi.

Autori dopuštaju časopisu postavljanje njihovih radova na web stranicu časopisa.

Časopis zadržava i sva ostala prava, osim ukoliko nije drugačije dogovoreno s autorom.

Radovi koje časopis objavljuje su:

- Uvodna riječ glavnog urednika
- Izvorni znanstveni rad
- Prethodno saopćenje
- Pregledni znanstveni rad
- Stručni članak
- Sudska praksa
- Ostali radovi kao što su prikaz knjige, izvještaji o znanstvenim i stručnim skupovima i dr.
- Obavijesti o nadolazećim stručnim i znanstvenim skupovima
- Domaći autori u međunarodnim publikacijama
- Pismo uredniku

Radovi se predaju redakciji časopisa elektronskom poštom na adresu: *Pravna.Misao@fmp.gov.ba* Dokument treba biti načinjen u programu Microsoft Word. U njemu ne smiju postojati nikakve indikacije osobnoga identiteta autora ili institucije u kojoj bilo koji od autora radi, kako u samom radu, tako ni u karakteristikama (properties) elektroničkog dokumenta.

Radovi koji se dostavljaju redakciji moraju biti lektorirani. Lektori koje odredi redakcija vrše superviziju.

U časopisu se objavljuju znanstveni i stručni radovi koji ne prelaze dužinu od 10.000 riječi, uključujući sve dijelove rada. Svaki rad mora sadržavati sažetak od 150-200 riječi i izbor ključnih riječi na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku iste dužine. Ostali radovi ne mogu prelaziti dužinu od 2000 riječi.

Izuzetno, Redakcija može odobriti objavljivanje radova izvan navedenih kategorija i sa dužinom koja prelazi navedeni broj riječi, ukoliko je rad značajan za razvoj pravne teorije i prakse.

Svaki rukopis mora biti priložen zajedno s popratnim pismom, u kojem je nužno navesti sljedeće:

- kratki opis sadržaja članka u dvije do tri rečenice, kao i sve dodatne informacije o rukopisu koje bi redakciji mogle biti od koristi;
- razloge zbog kojih autori drže da je njihov rad zanimljiv čitateljstvu časopisa (novost koju rad donosi);
- kratku biografiju autora (25-30 riječi),
- osobne podatke:
 - jedinstveni matični broj
 - adresa stanovanja i općina
 - kontakt telefon

Svaki autor će uz popratno pismo dostaviti i izjavu da rad nije prethodno objavljivao.

Prva stranica rukopisa treba sadržavati:

- Naslov
- Datum
- Broj riječi u članku

- Ime autora i profesija
- Nazivi ustanova u kojima rade
- E-mail adrese
- Kategorizaciju
- Sažetak i ključne riječi na izvornom jeziku rada
- Naslov, sažetak i ključne riječi i naslov na engleskom jeziku (summary, key words)

Sažetak rada treba sadržavati opći prikaz teme, metodologiju rada, rezultate i zaključak.

Ključne riječi sadrže pojmove koji se pojavljuju u tekstu, ali ne opće i preširoke pojmove niti preuske pojmove opisane sa puno riječi.

Tablice i grafikoni trebaju biti prezentirani u programima kao što su MS Word, sa jasno iskazanim naslovima. Sve tablice i grafikoni biti će u časopisu tiskani isključivo u crno-bijeloj boji.

Napomene u radu se navode u obliku fusnote (footnote). U pravilu su objašnjavajućeg karaktera.

U fusnoti treba navoditi samo objavljene podatke (ili staviti posebnu bilješku s objašnjenjem).

U fusnoti treba navoditi samo literaturu koja je navedena u popisu literature na kraju članka.

U fusnoti treba ujednačeno navoditi sve izvore. Poželjno je staviti broj stranice.

Molimo autore da se pridržavaju sljedećih naputaka za navođenje literature i fusnota:

Ukoliko je riječ o navođenoj knjizi:

Josipović, I. (2000) Haaško implementacijsko kazneno pravo. Zagreb: Informator i Hrvatski Pravni Centar.

Ukoliko je riječ o navođenom članku:

Tschudi, F. (2008) "Dealing with violent conflicts and mass victimisation: a human dignity approach", str. 46-69. U: I. Aertsen et al.: Restoring Justice after Large-scale Violent Conflicts. Portland. Willan Publishing.

Ukoliko je riječ o navođenom članku u časopisu:

Sijerčić-Čolić, H. (1999) "Reforma krivičnog zakonodavstva u Federaciji Bosne i Hercegovine: karakteristike federalnog procesnog krivičnog prava", Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, Zagreb, Vol. 6 – br. 1/1999, str. 251-268.

Ukoliko je riječ o navođenom članku u elektroničkom časopisu:

Lendvai, N., 2005. "Central and Eastern European Social Policy and European Accession – Time for Reflections" (online). Financial Theory and Practice, 29 (1), str. 1-12. Dostupno na: <http://www.ijf.hr/eng/FTP/2005/1/lendvai.pdf>.

Ukoliko je riječ o navođenoj Web adresi:

World Bank, 2004. Corruption: how the World Bank Fights Corruption (online). Washington: The World Bank. Dostupno na: <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/NEWS/0>.

Rad treba oblikovati prema sljedećim uputama:

- dokument pohraniti u programu MS Word (*.doc format);
- stranica standardne veličine (A4);
- obični prored za cijeli rukopis
- font Arial, 12 pt;
- sve margine 2,5 cm;
- ne uređivati zaglavlje (Header) niti podnožje (Footer) dokumenta;
- obavezno brojčano označiti stranice;
- slike ili fotografije prilažu se u jednom od formata: *.jpg, *.bmp, *.tiff.

Pozivamo sve autore da na adresu redakcije šalju sažetke svojih stručnih i znanstvenih radova objavljenih u međunarodnim publikacijama indeksiranim u literaturnim bazama podataka. Redakcija će objaviti sve pristigle sažetke izvornih radova domaćih autora.

Radujemo se Vašim priložima!

Redakcija